

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie

BA 2020 : schriftelijke procedure

Vragen aan minister Diependaele

Eerste reeks vragen van VV Anke Van dermeersch op ma 11/05

1) De economische begroting van 2/2020 wordt gebruikt als basis voor de federale doorstorting van de dotaties. Deze economische begroting houdt evenwel geen rekening met de gevolgen van de Corona-crisis, hoewel die zich al wel erg laten voelen op het financieel vlak in Vlaanderen.

Is de minister/administratie van plan om actie te ondernemen hieromtrent en de doorstorting door de federale overheid te laten aanpassen aan de huidige drastisch andere economische realiteit ?

Op 20 mei 2020 heeft er een interfederale werkgroep plaatsgevonden tussen de federale regering en de gewest- en gemeenschapsregeringen. Tijdens dit overleg werd het scenario besproken om de doorstortingen nog in 2020 aan te passen op basis van de Economische Begroting van juni 2020. Voor alle duidelijkheid: in normale omstandigheden – en ik bedoel hiermee een economisch klimaat dat niet geïmpacteerd is door de Corona-crisis – is de bedoelde Economische Begroting geënt en gericht op de begrotingsopmaak 2021. Echter, omwille van de uitzonderlijke situatie waarin we momenteel vertoeven en de mogelijke significante impact op de middelen van de deelgebieden gerelateerd aan het begrotingsjaar 2020, wordt ervoor geopteerd om de doorstortingen 2020 te baseren op de Economische Begroting van juni 2020. Maar let op want ook in deze economische begroting zullen de parameters voor het jaar 2020 slechts een raming zijn die in latere economische begrotingen (september 2020 en februari 2021) zal bijgesteld worden. In de interfederale werkgroep waren de aanwezigen akkoord om de doorstortingen in 2020 aan te passen. Alle betrokkenen zullen worden uitgenodigd op een interministeriële conferentie om dit standpunt te formaliseren.

2) De negatieve impact van de Corona-crisis op de dotaties Bijzondere Financieringswet bedraagt 1.761,5 miljoen euro indien de verwachting van -8% economische groei waarheid zou worden. Zowel de groei- als inflatie ramingen zijn drastisch gedaald. Wat betreft de groei en inflatie bijvoorbeeld voor 2020 en 2021 van +0,4% naar -8% en van +1,4% naar +8,6%. Deze laatste raming van een groei van +8,6% in 2021 is erg betwistbaar omdat ze uitgaat van de technische hypothese dat er geen solvabiliteitsproblemen zouden zijn en geen onderneming daardoor failliet zouden gaan, wat uiteraard een stijgende werkloosheid zou meebrengen. Heeft de minister/administratie reeds berekeningen in geval van groter of kleinere groei ?

[Hiervoor verwijs ik naar de toelichting in de commissievergadering van 12 mei.](#)

3) Het Federaal Plan Bureau en de Nationale Bank van België gaan uit van een V-herstel na de Corona-crisis. Dit wordt echter tegengesproken door tal van economen en andere instanties. Zij gaan uit van andere scenario's zoals een U- of L-herstel of vele V's na elkaar en menig andere combinaties. Volgt de minister/administratie de V-herstel prognose of en hoe wordt er ingespeeld op de andere mogelijke scenario's ?

[Hiervoor verwijs ik naar de toelichting in de commissievergadering van 12 mei.](#)

4) Op Europees niveau werd zowel de budgettaire flexibiliteitsclausule als de algemene ontsnappingsclausule geactiveerd, maar men heeft ook duidelijk aangegeven dat de

houdbaarheid van de overheidsfinanciën moet gevrijwaard blijven en een structurele ontsporing ten alle tijde moet vermeden worden. Welke maatregelen neemt of zal de minister/administratie nemen om hieraan tegemoet te komen ? Is er reeds een lange termijn visie ontwikkeld ?

Hiervoor verwijs ik naar de toelichting in de commissievergadering van 12 mei.

5) Naast de budgettaire uitdagingen die de Corona-crisis met zich meebrengt zijn er ook nog de 'gewone' budgettaire uitdagingen en deze die buiten de begrotingsdoelstellingen worden gehouden zoals de Oosterweelverbinding. Kan de minister/administratie garanderen dat de vooropgestelde financiële impulsen uitgevoerd zullen kunnen blijven worden of dienen er door de bijkomende uitdagingen door de Corona-crisis bijkomende besparingen te gebeuren ? Zijn er naast de bijstelling van de onderbenutting nog aanpassingen aan verplichtingen die niet of later zullen ingelost worden ?

Het blijft koffiedik kijken hoe groot de economische neergang dit jaar zal zijn en wanneer en in welke mate er van een economisch herstel sprake zal zijn. Het IMF spreekt van 'a crisis like no other'. Niet alleen is de schok omvangrijk, ook is er zoals bij een oorlog onzekerheid over de duur en intensiteit van de crisis. Ten vroegste bij BA2021 zal er zicht zijn op de sociaaleconomische impact van de coronacrisis en in welke mate en hoe het herstel verloopt.

De uitgaven voor de hoofdwerken van Oosterweel worden buiten de begrotingsnormering gehouden o.b.v. een sluitend terugverdienmodel. De uitgaven binnen norm (voorbereidende werken Oosterweel en flankerende middelen) zitten vervat in het gepresenteerde vorderingensaldo.

6) De geconsolideerde schuld stijgt door toename van het begrotingstekort 5,4 miljard groter en komt in totaal aldus op 29.681 miljard euro schuld. Het is belangrijk om deze schuld in de toekomst tussen de 35-65% van de lopende ontvangsten te krijgen om een gunstige rating te krijgen en onze netto-actief positie te vrijwaren. Kan de minister/administratie toelichten hoe dit op lange termijn zal afgebouwd worden ? Zijn hier reeds middellange en/of lange termijn visies en berekeningen gemaakt ?

Zonder rekening te houden met het bijstellen van de ontvangsten door de federale overheid komt de schuldgraad eind 2020 op 58% uit. Indien wel al rekening gehouden wordt met het bijstellen van de ontvangsten door de federale overheid in 2020 leidt dit in het scenario van de NBB/FPB tot -1,76 miljard aan dotaties in 2020. In dit geval evolueert de schuldgraad eind 2020 naar 63,6%. In 2021 gaan we er van uit dat de schuldgraad door de blijvende noden in de huisvestingssector en door Oosterweel boven de 65% zal uitkomen.

Technische vragen :

1) Op pagina 16 van de Toelichting spreekt men over een eenmalige impact van 3,2 miljard ten gevolge van de Corona-crisis. Hoe is dit bedrag samengesteld / berekend ?

De eenmalige impact van 3,2 miljard euro ten gevolge van de coronacrisis werd in tabel 2-1 afgezonderd van de overige evolutie bij ongewijzigd beleid. Langs ontvangstenzijde zijn er de lagere ontvangsten uit de gewestbelastingen (-716,5 miljoen euro) en het wegvallen van het Ethias dividend (-31,6 miljoen euro). Langs uitgavenzijde werd een provisioneel krediet ingeschreven bij het departement FB (2,5 miljard euro), is er een negatieve impact op de rente uitgaven (14 miljoen euro) en de verwachte nettoverliesfinanciering op de coronacrisiswaarborg die is ingeschreven bij het agentschap

Innoveren en Ondernemen (4,5 miljoen euro). Tot slot wordt de onderbenutting 100 miljoen euro hoger ingeschat door een lager uitgavenritme ten gevolge van de coronacrisis.

2) Op pagina 30-31 is de informatie en tabellen 3-9 en 3-10 onduidelijk/onvolledig. Graag de tabellen en toelichting.

Het bedoelde deel van de Algemene Toelichting is erop gericht om de impact van de Corona-crisis te duiden op de dotaties uit de Bijzondere Financieringswet en op de bruto-opcentiemen. Zo staat althans duidelijk vermeld in de titel van deze paragraaf.

De tabellen 3-9 en 3-10 tonen:

- (1) de situatie bij de BA 2020 (= dat is de situatie die momenteel in de begrotingsdecreten is verwerkt);
- (2) de situatie die het resultaat zou zijn van het toepassen van de parameters van het scenario NBB/FPB (= dat is de situatie die we bij een hypothetische BA 2020 zouden bekomen indien we nu de parameters van het scenario NBB/FPB zouden toepassen);
- (3), het verschil tussen (2) en (1). Dat verschil geeft ons dan een beeld van de impact van de Corona-crisis op – ik herhaal – de dotaties uit de Bijzondere Financieringswet en op de bruto-opcentiemen.
- (4) Hierbij kijken we toch ook al eens naar het begrotingsjaar 2021 want de Corona-crisis zal uiteraard aan ontvangstenzijde ook impact hebben op het begrotingsjaar 2021. In de toelichting onder tabel 3-10 wordt ook die impact kort beschreven.

Op 8 april publiceerden de Nationale Bank van België (NBB) en het Federaal Planbureau (FPB) hun prognose. De NBB en het FPB verwachten een terugval van 8% voor het reële BBP dit jaar en een herstel van +8,6% in 2021. De inflatieverwachtingen zijn nog altijd die van de Economische Vooruitzichten van 20 maart 2020. De werkzaamheden voor de Economische Vooruitzichten werden afgesloten op 11 maart 2020.

In deze paragraaf wordt het scenario van de NBB en het FPB weerhouden om de mogelijke gevolgen van de coronacrisis op de bruto-opcentiemen en de dotaties Bijzondere Financieringswet te simuleren.

Tabel 3-9: Verwachte inflatie en economische groei in 2020 en 2021

	BA 2020		NBB & FPB		Verschil	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
BBP	1,40%	1,40%	-8,00%	8,60%	-9,40%	7,20%
CPI	1,10%	1,60%	0,50%	1,20%	-0,60%	-0,40%

Bron: Federaal Planbureau en Nationale Bank van België

In tabel 3-10 worden de resultaten van de simulatie getoond onder toepassing van de prognose van de NBB en het FPB. Die simulatie gaat er van uit dat de dotaties Bijzondere Financieringswet nog in 2020 worden bijgesteld. Dat laatste is uiteraard geen certitude, aangezien hiervoor een nieuwe economische begroting vereist is. Een nieuwe economische begroting komt er evenwel pas in juni en vervolgens in september 2020, en zal eerder gericht zijn op de begrotingsopmaak 2021. Vervolgens wordt het verschil berekend tussen de gesimuleerde begrotingsbijstelling 2020 en de huidige begrotingsaanpassing 2020.

Tabel 3-10: Simulatie prognose NBB en FPB (in duizend euro)

	BA 2020		NBB & FPB		Verschil	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
dotaties gewest (excl pendel)	2.516.194	2.517.276	2.346.825	2.526.130	-169.369	8.855
<i>waaronder afrekeningen</i>	-5.962	0	-5.962	0	0	0
dotaties gemeenschap	23.593.791	24.304.342	22.003.944	23.864.370	-1.589.848	-439.972
<i>waaronder afrekeningen</i>	-5.313	0	-5.313	0	0	0
specifieke dotaties	99.399	101.232	97.076	98.997	-2.324	-2.235
<i>waaronder afrekeningen</i>	-146	0	-146	0	0	0
opcentiemen	7.817.845	8.015.117	7.817.845	6.998.655	0	-1.016.463
<i>waaronder voorschotten jaar T</i>	7.719.120	7.949.254	7.719.120	6.932.791	0	-1.016.463
<i>waaronder afrekeningen</i>	98.725	65.864	98.725	65.864	0	0
Lotto	30.225	30.225	30.225	30.225	0	0
Totaal	34.057.454	34.968.192	32.295.914	33.518.378	-1.761.540	-1.449.814

Uit tabel 3-10 blijkt dat de negatieve impact van de coronacrisis op de dotaties Bijzondere Financieringswet op minus 1.761,5 miljoen euro kan worden geraamd indien de prognoses van de NBB/FPB kloppen. Indien de doorstortingen in 2020 niet meer worden aangepast, zal het genoemde bedrag in 2021 via de afrekening 2020 aan de dotaties 2021 toegevoegd worden. Merk op dat er los van de mogelijke (eenmalige) afrekening 2020, ook bij een V-herstel nog steeds een impact is op de dotaties 2021. Die impact wordt ingeschat op minus 433,4 miljoen euro (= 8.855 - 439.972 - 2.235) o.b.v. de gehanteerde prognose van de NBB en het FPB.

Voor de dotaties is het Corona-effect in dat scenario dus weerspiegeld in (1) minus 1.761,5 miljoen euro (al of niet via de afrekening 2020 in 2021) en (2) de corresponderende lagere startbasis voor de dotaties 2021. Tezamen met de lager verwachte inflatie in 2021 (minus 40 basispunten) en de hogere economische groei (+720 basispunten) resulteert die lagere startbasis in minus 433,4 miljoen euro aan dotaties in 2021 in vergelijking met die van de laatste meerjarenraming waarbij de startbasis 2020 geactualiseerd werd¹.

Met betrekking tot de bruto-opcentiemen zal de coronacrisis zich pas in 2021 laten voelen. De economische neergang heeft immers een impact op de inkomens van 2020 en bijgevolg op de personenbelasting en de opcentiemen van het aanslagjaar 2021. Voor de Coronacrisis werd de aangroei van de bruto-opcentiemen in 2021 ten opzichte van 2020 op +197,3 miljoen euro geraamd. Inclusief de door de NBB en het FPB geraamde effecten van de coronacrisis wordt deze delta op minus 819,2 miljoen euro geraamd. De impact van de coronacrisis op de opcentiemen in 2021 is bijgevolg negatief en bedraagt minus 1.016,7 miljoen euro. In geval van een krachtig herstel van het BBP in 2021 (met verwachte impact op de inkomens van 2021 en bijgevolg op de personenbelasting en de opcentiemen van het aanslagjaar 2022) wordt er van de bedoelde minus 1.016,7 miljoen euro 632,5 miljoen goedge maakt. Per saldo blijven de opcentiemen van het aanslagjaar 2022 toch nog 383,9 miljoen euro onder het niveau van voor de coronacrisis.

¹ De startbasis 2020 werd geactualiseerd door de toepassing van de parameters van de mededeling van de FOD Financiën van 17 maart 2020 (o.a. Economische Begroting van 6 februari 2020).

Tweede reeks vragen van VV Anke Van dermeersch : wo 13/05/2020

Vragen naar aanleiding van begrotingsaanpassing 2020

- 1) Op 21/4/2020 werd via Hermesfonds / het begrotingsartikel ECH-1ECB5DC-WT (programma 1EC3AY) Corona 2020 -inkomenscompensatie sluiting ten gevolge van coronacrisis reeds 351,4 miljoen euro betaald voor 84.800 dossiers. Deze betalingen hadden allemaal betrekking op de forfaitaire premies voor de periode tot 5/4/2020.
 - Hoeveel dossiers werden er momenteel al uitbetaald ? En op welke periode heeft dit betrekking ?
 - Hoeveel werd hiervoor uitbetaald ?
 - Hoeveel rest er nog op dit begrotingsartikel om bijkomende dossiers uit te kunnen betalen ?
 - Hoeveel dossiers zijn er nog in behandeling om eventueel uitbetaald te worden ?
 - Welke middelen zal de administratie/minister aanwenden wanneer dit fonds / begrotingsartikel uitgeput is?

Vooreerst wil ik in een notendop wat algemene informatie over de twee steuninstrumenten verstrekken, de corona hinderpremie en de corona compensatiepremie.

De corona [hinderpremie](#) bevat 2 luiken:

- het forfaitaire luik van 4.000 euro voor de periode van 14 maart tot 5 april, en
- het luik voor dagpremies: 160 euro per verplichte sluitingsdag die samenvalt met een normale openingsdag voor de periode vanaf 6 april.

De corona [compensatiepremie](#) is een éénmalige premie van 3.000 euro (1.500 euro indien bijberoep).

- *Hoeveel dossiers werden er momenteel al uitbetaald ? En op welke periode heeft dit betrekking ?*

Over de periode 15/3 – 18/5 hebben we de volgende cijfers:

[Stand van zaken op 18/05/2020 \(9u\):](#)

[Hinderpremie forfaitair luik:](#)

Aantal dossiers aangevraagd: 127.508 dossiers (waarvan 23.596 dossiers geweigerd)
Aantal dossiers hinderpremie betaald: 102.283 dossiers
Betaald bedrag aan hinderpremies: 430.312.320 euro
Dossiers te behandelen: 59 voor 256.000 euro
Dossiers goedgekeurd, nog te betalen: 1.284 voor 5.272.000 euro

[Hinderpremie dagpremies:](#)

Aantal dossiers dagpremie reeds betaald: 158.784
Betaald bedrag aan dagpremies: 361.337.760 euro

- Voor de sluitingsperiode van 6 april tot en met 19 april 2020: 192.819.840 euro
- Voor de sluitingsperiode van 20 april tot en met 10 mei 2020: 168.517.920 euro

[Compensatiepremie:](#)

Aantal dossiers aangevraagd: 55.903
Aantal dossiers betaald: 21.564
Betaald bedrag aan compensatiepremies: 64.866.000 euro
Dossiers nog te betalen: 101.464.500 euro

[Ter ondersteuning](#). Hieronder vindt men de gedetailleerde tabel van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Aantal dossiers Corona Hinderpremie

Volgorde	Status	# Dossiers	Bedrag hinderpremie
-3	Geweigerd	23590	95.476.000 €
0	Geannuleerd	272	1.120.000 €
1	Uitbetaling aangevraagd	1284	5.272.000 €
2	In behandeling	57	248.000 €
4	In uitbetaling	2	8.000 €
5	Betaald	102283	430.312.320 €
6	Terugbetaald	20	80.000 €
Totaal		127508	532.516.320 €

Aantal dossiers Corona Sluitingspremie

Volgorde	Status Dossier	# Dossiers	Bedrag Sluitingspremie
5	Betaald	158784	361.337.760 €
3	Goedgekeurd	477	1.438.400 €
2	In behandeling	21	39.360 €
4	In uitbetaling	3000	8.946.720 €
6	Terugbetaald	3	5.760 €
Totaal		162285	371.768.000 €

Aantal dossiers Corona Compensatiepremie

Volgorde	Status Dossier	# Dossiernummer	Bedrag Compensatiepremie
-3	Geweigerd	1	3.000 €
0	Geannuleerd	31	88.500 €
1	Uitbetaling aangevraagd	33931	100.350.000 €
3	Goedgekeurd	375	1.111.500 €
4	In uitbetaling	1	3.000 €
5	Betaald	21564	64.866.000 €
Totaal		55903	166.422.000 €

- *Hoeveel werd hiervoor uitbetaald?*

Op 19 mei 2020 (14u in orafin) was er al voor 852.499.360 euro vastgelegd en vereffend voor de corona hinderpremie en voor 66.364.500 voor de corona compensatiepremie. Samen geeft dit 918.863.860 euro.

Bovendien is voor de corona hinderpremie nog 35.609.600 euro vastgelegd, maar nog niet vereffend.

Deze bedragen zijn recenter (en dus ook hoger) dan de bedragen die hierboven werden vermeld. De database die het aantal dossiers bevat loopt een aantal uren achterop t.o.v. Orafin.

- *Hoeveel rest er nog op dit begrotingsartikel om bijkomende dossiers uit te kunnen betalen?*

Voor de corona hinder- en compensatiepremie is momenteel 1.000 miljoen euro beschikbaar in Orafin. Er rest dus nog een goede 45 miljoen euro.

Op het niveau van het begrotingsartikel (ECH-1ECB5DC-WT) is er nog 98 miljoen VAK en 140 miljoen VEK beschikbaar. Binnen hetzelfde begrotingsartikel vallen o.a. de KMO-portefeuille, STS, de hinderpremie, groeiusubsidie, efro cofinanciering, e-loket, investeringsprovisie,...

- *Hoeveel dossiers zijn er nog in behandeling om eventueel uitbetaald te worden?*

Hinderpremie, forfaitair:

- dossiers nog te behandelen: 59 voor 256.000 euro
- dossiers goedgekeurd, nog te betalen: 1.284 voor 5.272.000 euro

Hinderpremie, dagpremie: 3.498 dossiers voor in totaal 10.424.480 euro (= 1.438.400 + 39.360 + 8.946.720)

Compensatiepremie: 34.307 dossiers voor in totaal 101.464.500 euro (= 100.350.000 + 1.111.500 + 3.000)

- *Welke middelen zal de administratie/minister aanwenden wanneer dit fonds / begrotingsartikel uitgeput is?*

Wanneer de middelen op de 2 basisallocaties voor hinder- en compensatiepremie uitgeput zijn, zullen via anomalie in schijven van 200 miljoen extra middelen vrijgemaakt worden die nadien via de Corona-provisie zouden moeten gerecupereerd worden.

Gezien voor de andere steuninstrumenten binnen het begrotingsartikel ook middelen nodig zijn, wordt niet gewacht tot het begrotingsartikel uitgeput is om een anomalie aan te vragen.

- 2) Er werd in april 2020 overgegaan tot onmiddellijke betaling van genomen Corona-maatregelen met o.a. bestaande provisies binnen de begroting zoals de herverdeling van de indexprovisie. Vervolgens werd het in vraag 1 hierboven vermeldde nieuw begrotingsartikel gecreëerd met o.a. een interne herverdeling binnen de begroting van het Hermesfonds van 100 miljoen euro (10 miljoen vanuit de ecologiepremie en 90 miljoen vanuit het overgedragen saldo industrial carbon leakage).

In de BA 2020 vind ik tevens een betaalkrediet Hermesfonds terug van 69.368.000 euro (waarvan 25 miljoen euro compensatie vanuit de provisie O&O).

Dit is dus een deel van de belofde 2,5 miljard euro voor uitbetaling en bekostiging van de Corona-maatregelen.

- Graag kreeg ik een zicht op hoe de volledige 2,5 miljard is samengesteld?
- Wat gebeurt er met de aangegane engagementen m.b.t. de ecologiepremies, O&O en industrial carbon leakage, nu deze middelen herverdeeld werden?
- Voorziet de minister/administratie eventueel in bijkomende provisies/buffers naast de aangekondigde, voormelde 2,5 miljard voor toekomstige crisissen, door virussen of bijvoorbeeld een nakende Chinese schuldencrisis?

Voor de samenstelling van de coronaprovisie van 2,5 miljard euro verwijs ik enerzijds naar de bijlage 2 'Overzicht Corona-maatregelen per beleidsdomein' van de AT en anderzijds naar de toelichtingen in de commissievergadering van 28 april en 12 mei.

Bij de volgende begrotingsaanpassing zal er vanuit de coronaprovisie een compensatie moeten gebeuren naar de corona hinder- en compensatiepremie en zullen tegelijk de middelen terug naar de carbon leakage (90 miljoen euro) en ecologiesteun (10 miljoen euro) overgeheveld worden.

- 3) Bij het herinschatten van de nood aan provisies komt ook de aankoop van energiestatistieken aan bod voor maar liefst 50 miljoen euro.
 - Graag kreeg ik van de minister/administratie een gedetailleerde uitleg over wat dit juist betekent in de praktijk?

- Wat zijn die energiestatistieken concreet, heeft Vlaanderen hieraan nood en waarom kosten die 50 miljoen euro of meer?

De Europese richtlijn ter bevordering van de energieproductie uit hernieuwbare energiebronnen legt de lidstaten een bindende productiedoelstelling op voor hernieuwbare energie in 2020. Voor België bedraagt deze doelstelling 13% van het binnenlands eindverbruik. Binnen België is deze productiedoelstelling 2020 via een samenwerkingsakkoord burden sharing verdeeld tussen de verschillende entiteiten. In het kader van dit samenwerkingsakkoord heeft Vlaanderen een absolute doelstelling voor de opwekking van hernieuwbare energie opgelegd gekregen. Volgens de meest recente prognoses zal Vlaanderen een beroep moeten doen op flexibiliteitsmechanismen om deze doelstelling te realiseren.

De vermelde richtlijn laat immers toe dat lidstaten met een tekort dit tekort compenseren door de aankoop van statistieken van landen met een overschot ten opzichte van hun hernieuwbare-energiedoelstelling.

Begin 2021 weten we welk tekort Vlaanderen moet compenseren in het kader van het halen van de hernieuwbare-energiedoelstellingen 2020.

We kunnen echter niet wachten tot begin 2021 om deze hernieuwbare energiestatistieken aan te schaffen. Momenteel hebben we daarom al de contacten gelegd met enkele lidstaten die een overschot aan hernieuwbare energie verwachten. Het is de bedoeling dat deze in het najaar resulteren in een overeenkomst voor de aankoop van statistieken. Om hierop voorbereid te zijn werd dus een nieuw begrotingsartikel voorzien (met provisie bij Financiën & Begroting).

Een juiste raming van de kost voor de aankoop van deze statistieken is heden moeilijk te maken, aangezien:

Het is zeer moeilijk in te schatten hoe het Belgische energieverbruik voor 2020 zal worden beïnvloed door de uitzonderlijke omstandigheden inzake COVID-19. Op basis van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2030 werd het Vlaams tekort in het kader van de Vlaamse doelstelling, zoals vastgesteld in het samenwerkingsakkoord, geraamd op 1600 GWh. Maar deze inschatting zal dus zeker nog bijgesteld moeten worden.

De prijs voor de aankoop van deze statistieken moet nog onderhandeld worden met de verkopende lidstaat.

Daarnaast moet ook een budget worden voorzien voor het aanvullend Vlaams deel in het Belgisch tekort. Dit bijkomend tekort op Belgisch niveau is het gevolg van het feit dat de doelstellingen van de verschillende entiteiten in het samenwerkingsakkoord uitgedrukt zijn in absolute hoeveelheden hernieuwbare energie, terwijl de Belgische doelstelling een relatieve doelstelling is. Aangezien de het totale energieverbruik in 2020 hoger zal liggen dan ingeschat tijdens de burden sharing (ondanks de COVID19 crisis), is er op Belgisch niveau een tekort aan hernieuwbare energie, zelfs als elke entiteit haar doelstelling uit het samenwerkingsakkoord realiseert. Over de verdeling van dit Belgische tekort over de verschillende entiteiten moet nog een akkoord gesloten worden met de verschillende entiteiten binnen België.

Op basis van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2030 wordt het Vlaams tekort in het kader van de Vlaamse burden sharing doelstelling geraamd op 1600 GWh.

- 4) Wat betreft de interne stroom die de toelage aan het Vlaams Fonds voor de Lastendelging omvat, kreeg ik graag meer gedetailleerde uitleg. Dit Fonds financiert gedeeltelijk de 'lasten van het verleden' volgens beslissing van de Vlaamse Regering en/of van de bevoegde minister. In die optiek wordt opgemerkt dat vanaf 1 januari 2020 het decreet van 5 april 2019 houdende de

tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest in voege is getreden waarbij er niet langer een onderscheid wordt gemaakt tussen algemene rampen en landbouwrampen.

Alle schade veroorzaakt door erkende uitzonderlijke weersomstandigheden worden gegroepeerd als RAMP en worden behandeld door het Vlaams Rampenfonds.

Voor rampen die zich voordeden tot eind 2019 blijft het onderscheid tussen algemene rampen (behandeld door het Vlaams Rampenfonds) en landbouwrampen (met enkel landbouwschade), behandeld door het Departement Landbouw & Visserij, bestaan.

In de toelichting bij dit begrotingsartikel lees ik dat er een bijstelling VAK/VEK in - (i.c. - 3.321) is op basis van lagere uitgaven rampenfonds (schaderegelingen periode 2016-2019) en in + (i.c. + 25.100) voor achterstallige uitgaven landbouwrampenfonds (schaderegelingen 2017-2019).

- Kan de minister verduidelijken of daarmee alle schaderegelingsdossiers van het voormalige rampenfonds en landbouwrampenfonds hiermee definitief zijn afgesloten?
- Zo neen, welke schaderegelingsdossiers blijven binnen deze 2 fondsen nog steeds hangende en wat is het totaalbedrag aan geraamde uitgaven van deze hangende dossiers?
- Kan de minister verduidelijken hoe hij aan een bijstelling van -3.321 komt voor het rampenfonds daar de cijfergegevens in de toelichting op het eerste zicht niet geheel duidelijk lijken om deze bijstelling in - te verantwoorden?

I. BUDGET

De bevoegdheid inzake de algemene en de landbouwrampen is met de zesde staatshervorming overgekomen, m.a.w. Vlaanderen is bevoegd voor de financiële tegemoetkoming naar aanleiding van schade veroorzaakt door algemene rampen en landbouwrampen vanaf 1 juli 2014. Hieraan was een budget gekoppeld van **12,7 mio euro per jaar** (11 mio voor algemene rampen en 1,7 mio voor landbouwrampen)!

Al snel bleek dat dit budget allesbehalve volstond.

ERKENDE landbouwrampen 215 mio euro:

- droogte 2018 erkend VR 26/10/2018: kost **155 mio euro**
- droogte van 1 april tot en met 30 juni 2017 erkend VR 22/09/2017: **30 mio euro**
- vorst tussen 15 en 30 april 2017 erkend VR 22/09/2017: **30 mio euro**

Voor de volledigheid geef ik mee dat dit totaal nog zal stijgen. In de begrotingsaanpassing 2020 is immers al een budget opgenomen (20,7 mio euro) voor de erkenning van de 2 laatste landbouwrampen uit 2019. Beide rampen (= bevoegdheid minister Crevits) moeten wel nog een erkenning krijgen door de Vlaamse Regering. Het gaat hierbij meer bepaald om:

- 1) De zonnebrand die zich heeft voorgedaan op 24 en 25 juli 2019;
- 2) De droogte die zich heeft voorgedaan in de periode van 15 juni tot 30 september 2019.

ERKENDE algemene rampen: 127 mio euro (hiervan vloeit eveneens 90 à 95% naar de landbouwsector)

Welke ramp?	Budgettaire kost (in duizend euro)
De storm en rukwinden met lokaal karakter tussen 9 tot 15 maart 2019	3.200

De overvloedige regenval en rukwinden met lokaal karakter van 27 juli 2018	40
De overvloedige regenval van 21 mei 2018 tot 10 juni 2018	7.800
De langdurige overvloedige regenval en overstromingen tussen 27 mei en 26 juni 2016	91.849
De windhoos en rukwinden met lokaal karakter van 23 juni 2016	11.189
De hagel van 23 juni 2016	73
De overvloedige regenval van 23 juli 2016	368
De overvloedige regenval van 5 juni 2015	885
De overvloedige regenval van 29 en 30 augustus 2015	4.437
De windhoos en rukwinden met lokaal karakter van 29 en 30 augustus 2015	85
De overvloedige regenval van 27, 28 en 29 juli 2014	6.662
	126.588

Als ik alles optel (incl. de 2 nog te erkennen landbouwrampen) kom ik uit op **362,3 miljoen euro op 5,5 jaar.**

Dat is **bijna 66 miljoen euro per jaar.** (Duidelijk meer dan het overgedragen budget (= 12,7 mio euro)).

II. AFHANDELING VAN DEZE DOSSIERS.

Voor de algemene rampen:

- Alle dossiers voor de jaren 2014 en 2015 zijn volledig afgehandeld.
- Voor het jaar 2016 staan van de 6.780 dossiers nog 5 dossiers open. Dit is hoofdzakelijk een gevolg van gerechtelijke geschillen in deze dossiers.
- Voor het jaar 2018 zijn alle 257 dossiers opgestart en zijn er nog 68 dossiers in behandeling. Hierbij gaat het voornamelijk (40 dossiers) over het doorlopen van de expertisefase.
- Voor het jaar 2019 zijn er al 50 dossiers van de 181 dossiers volledig afgewerkt en bevinden de andere dossiers zich in de verschillende stadia. Voor alle duidelijkheid, het gaat hier over aanvragen die konden worden ingediend tot en met 31 maart 2020.

Een totaal bedrag voor deze dossiers kan ik u niet geven aangezien in de meeste dossiers de expert de aangegeven schade nog moet beoordelen.

Verder zijn er nog enkele rampen die positief geadviseerd zijn door het Vlaams Rampenfonds (juni-juli 2019 en oktober 2019), maar die (nog) niet erkend zijn door de Vlaamse Regering. Dit is niet meegenomen in de begrotingsaanpassing 2020, aangezien de uitbetalingen hiervoor waarschijnlijk maar zullen plaatsvinden in 2021. De budgettaire impact van deze rampen wordt momenteel ingeschat op ongeveer 15 miljoen euro.

Het landbouwrampenfonds heeft eind 2019 niet alle geplande dossiers voor de ramp van 2018 kunnen verwerken en uitbetalen. Deze uitbetalingen zullen in de loop van 2020 gebeuren. Het landbouwrampenfonds voorziet in 2020 600 duizend euro uit te betalen voor de ramp 2017 en 58 miljoen euro uit te betalen voor de ramp 2018. In 2020 voorziet het landbouwrampenfonds aldus 58,6 miljoen euro uit te betalen aan schaderegelingsdossiers (excl. premiesubsidies brede weersverzekering). Verwacht wordt dat nagenoeg alle dossiers van de rampen 2017 en 2018 eind 2020 afgehandeld zullen zijn.

III Bijstelling -3.321 voor het rampenfonds: zie memorie van toelichting bij de dotatie van het VFLD

Voor de uitbetaling voor de rampen van mei-juni 2016 is er nog 1 dossier met een terugvordering van 19 duizend euro (+19 duizend euro);

Voor de wederbeleggingen 2016 wordt er 70 duizend euro voorzien (+70 duizend euro);
Er was vertraging in de uitbetaling voor de dossiers van de rampen in mei-juni 2018, maar deze dossiers kunnen uitbetaald worden in 2020 (+3 miljoen euro);
Voor de uitbetaling van de ramp Alveringem juli 2018 kan er maximum 89 duizend euro uitgekeerd worden op basis van de ingediende dossiers (+89 duizend euro);
De financiering van de weersverzekering wordt geraamd op 13 miljoen euro. Deze financiering wordt evenredig verdeeld over het Rampenfonds en het Landbouwrampenfonds (-6,5 miljoen euro).

- 5) In dit begrotingsartikel CB0-1CEX2BA-PA – ACTIEF SCHULDBEHEER wordt het resterende VEK voor de kapitaalverhoging van Lantis (KBO 0860 139 085) van 2018 wordt uitgesteld naar volgend jaar (-262,5 miljoen euro VEK).
Nazicht van de publicaties in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad leert ons dat een kapitaalsverhoging van 350.000.000 euro werd goedgekeurd door de Vlaamse regering op 27.04.2018 (VR 2018 2704 DOC0422/1BIS) (bijlage B.S., 25.09.2018).
In de bijlage van het Belgisch Staatsblad van 04.01.2019 bevestigt de NV Lantis nogmaals expliciet dat deze kapitaalsverhoging definitief is goedgekeurd door de Vlaamse regering en met andere woorden door deze naamloze vennootschap van publiekrecht als definitief verworven wordt geacht.
- Kan de minister dan ook verduidelijken op basis van welke beslissing de betaling van dit aanzienlijk restsaldo van deze kapitaalsverhoging werd uitgesteld?
Lantis zal eerst haar kasmiddelen aanwenden en heeft pas daarna nood aan het saldo van de kapitaalverhoging.
 - Kan de minister verduidelijken welke (financiële) afspraken hieromtrent met de NV Lantis werden gemaakt, alsook of deze afspraken al dan niet een impact zullen hebben op de huidige of volgende begrotingen?
De afspraak werd gemaakt dat Lantis eerst haar kasmiddelen zal aanwenden, pas daarna zal beroep gedaan worden op het saldo van de kapitaalsverhoging en op financiering via FB.
 - Zal deze begrotingswijziging al dan niet een impact hebben op de goede werking van de nv Lantis waardoor de door deze nv van publiekrecht uit te voeren werken in de regio Antwerpen mogelijk (ernstige) vertraging zullen oplopen?
Nee, in 2020 zijn de bedragen die gefinancierd dienen te worden nog niet groot waardoor Lantis dit zelf kan opvangen.

Vragen van VV Philippe Muyters (di 12 mei)

over de consequente opsplitsing binnen de tabellen netto-beleidsruimte tussen corona gerelateerde cijfers en de niet corona gerelateerde cijfers.

1) In de algemene toelichting bij de eerste begrotingsaanpassing 2020 staan twee tabellen die de veranderingen in netto-beleidsruimte toelichten. Een eerste samenvattende tabel 2-1 pag. 15 maakt daarbij een onderscheid tussen een evolutie ongewijzigd beleid en de eenmalige impact corona.

De tweede meer gedetailleerde tabel 9.1 pag. 83 neemt deze opsplitsing niet meer over. Hierdoor wordt het moeilijk om ook in de detailtabel de impact van Corona te duiden. Kan er een herwerkte versie van de tabel 9.1 aangeleverd worden die wel toelaat de impact van Corona te duiden?

Ter info: voor de ontvangsten MVG werd de impact toegevoegd aan de detailtabel, de andere rijen (uitgaven en onderbenutting) waren reeds voorzien in initiële detailtabel AT. De impact van corona staat geel gemarkeerd in onderstaande tabel.

Tabel Fout! Geen tekst met de opgegeven stijl in het document.-1: Detailtabel netto-beleidsruimte (in duizend euro)

	Beleids- kredieten	Vereffening- kredieten
Saldo t.o.v. evenwichtsdoelstelling BO2020 (1)		-431.530
Uitgaven buiten begrotingsdoelstelling (2)		191.897
Vorderingensaldo BO2020 (3=1- 2)		-623.427
Evolutie ontvangsten ongewijzigd beleid, incl. impact corona (4)		-920.450
Ontvangsten MVG (4.1)		-1.020.466
Gewestelijke belastingen impact corona		-716.450
Overige ontvangsten MVG impact corona (Ethias dividend)		-31.600
BFW opcentiemen		-48.292
Gewestmiddelen BFW		1.859
Gemeenschapsmiddelen BFW		44.920
Gewestelijke belastingen		-310.421
Overige ontvangsten MVG		39.518
Ontvangsten instellingen (4.2)		100.016
VIF		19.188
VDAB		-11.790
Opgroeien Regie		15.823
Universiteiten en Hogescholen		36.774
Overige		40.021
Evolutie uitgaven ongewijzigd beleid, incl. impact corona (5)	2.453.935	2.520.293
Index (5.1)	-59.810	-58.220

		Beleids- kredieten	Vereffening- kredieten
	Indexprovisie (verwachte overschrijding spilindex in januari 2020, februari betekent 1 maand later)	-40.136	-40.136
	Overige index (hoofdzakelijk lonen)	-19.674	-18.084
	Actualisatie beleids- en vereffeningkredieten (5.2)	2.513.745	2.578.513
X	Provisie corona impact corona	2.500.000	2.500.000
	Rente uitgaven impact corona	13.959	13.959
	Nettoverliesfinanciering impact corona	4.518	4.518
	Rente uitgaven excl. impact corona	-13.547	-13.547
	Evolutie eigen ontvangsten	109.053	109.053
	FFEU provisie		-4.050
	Provisie actieplan energie-efficiëntie	7.134	7.134
	Fiscale uitgaven (woon)	-87.719	-87.719
	Fiscale uitgaven (dienstencheques)	-336	-336
Vlaams Fonds voor de Lastendelging	Rampenfonds	25.100	25.100
Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid	Vereffeningkalender Hermesfonds	0	44.436
Agentschap Plantentuin Meise	Vereffeningkalender APM		7.815
Vlaams Instituut voor Biotechnologie	Vereffeningkalender VIB		7.732
Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs	Vereffeningkalender AGION	0	-10.187
DBFM Scholen van Morgen	Evolutie DBFM-programma's scholenbouw	-3.802	-3.802
Het Gemeenschaps-onderwijs	Evolutie intering GO!	0	-6.895
Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden	Vereffeningkalender VIPA	0	10.294
GH	Correctie materiële vergissing BO2020 sociaal akkoord	9.323	9.323
VRT	Saldo-opbouw VRT als gevolg van vertraging nieuwbouw	-10.303	-10.510
JD	Dienstencheques: groeioprognose + nieuwe aanrekeningsmethode vervallen cheques	15.400	15.400
De Vlaamse Waterweg	Vereffeningkalender Waterweg		33.500
De Werkvennootschap	Vereffeningkalender Werkvennootschap	0	-58.903
Lantis	Uitgavenevolucie binnen norm	-11.255	26.514
Lantis	Uitgavenevolucie buiten norm	-90.217	-90.217
MD	Bijstelling vereffeningkalender provisie luchthavens	0	-10.000
MI	Sluis Terneuzen (zie ook ESR correcties)	51.569	51.569
Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn	Vereffeningkalender en intering De Lijn	7.300	-4.009

		Beleids- kredieten	Vereffenings- kredieten
PK	Bouwprojecten fonds onroerende goederen (excl. klimaatfonds)	-21.934	-10.894
QE	Energiefonds	2.178	690
	Overige	7.324	22.545
	Overflow (5.3)	0	0
	Extra kredieten overflow 2020	163.915	159.295
	Correctie voor overflow 2020	-163.915	-159.295
	ESR correcties (6)		26.260
	DBFM Scholen van Morgen (BTW)		-502
	Sluis Terneuzen		26.762
	Onderbenutting (7)		34.586
	Onderbenutting impact corona		100.000
	Onderbenutting excl. impact corona		-65.414
	Vorderingensaldo bij ongewijzigd beleid (8=3+4-5+6+7)		-4.003.324
	Correcties aftoetsing begrotingsdoelstelling (9)		101.680
	Buiten normering Oosterweel (o.b.v. sluitend terugverdienmodel)		101.680
	Netto-beleidsruimte (10=8+9)		-3.901.644
	Extra aanwending (11)	378.357	250.472
DE, QC	Internationale klimaatfinanciering	12.176	12.176
PM, PK	Bijstelling respo-bijdragen en verhoging algemene bijdrage pensioenen contractuelen	1.945	1.945
FD, FF, FG	Bijstelling loonmodel	82.034	82.034
Opgroeien Regie	Bijstelling groeipakket	63.205	63.205
CB	Provisie voorbereidingskosten, minnelijke verwervingen en onteigeningen in het kader van Nieuwe Sluis Zeebrugge	42.000	21.000
CB	Provisie uitgaven ten gevolge van doelstellingen inzake hernieuwbare energie	50.000	25.000
De Vlaamse Waterweg	Werkgeversbijdragen pensioenen DVW	2.610	2.610
MOW	Aanwending ruiters MOW	81.828	8.183
VBF	Ruiter Brusselfonds	1.915	1.400
Vlaams Fonds voor de Lastendelging	Landbouwramp 2019	20.700	20.700
HC	Projecten/beurzen voor kunstorganisaties	4.019	4.019
QC	Asbestverwijdering	10.425	2.700
MI	Zandsuppleties storm Ciara	5.500	5.500
	Saldo t.o.v. evenwichtsdoelstelling BA2020 (12=10-11)		-4.152.116

		Beleids- kredieten	Vereffening- kredieten
	Vorderingensaldo BA2020 (13=12-9)		-4.253.796

2) Het lijkt aangewezen om in de mate van het mogelijke ook in de volgende begrotingsoefeningen de corona-impact zowel aan ontvangsten als aan uitgavenzijde afzonderlijk te blijven duiden. Daarbij zouden we best dezelfde indelingen blijven hanteren zodat de vergelijkbaarheid bewaard blijft. Ziet de minister nog andere aanpassingen in de toelichtingen die dit moeten mogelijk maken?

De Vlaamse Regering heeft de voorbije jaren de traditie opgebouwd om in de algemene toelichting de essentie samen te vatten in de tabel netto-beleidsruimte (NBR). Bij het lezen van de tabel NBR mogen we niet uit het oog verliezen dat de informatie die hier opgenomen is, enkel tot doel heeft om de belangrijkste evoluties te tonen. De tabel netto-beleidsruimte is in die zin een samenvatting van de begroting, die altijd samen gelezen moet worden met de andere hoofdstukken van de algemene toelichting én met de toelichtingen per programma (beleids- en begrotingstoelichtingen). Ik streef ernaar om de indeling van de tabel eenvoudig en overzichtelijk te houden, ook de komende begrotingsronden.

Vragen van de Open VLD-fractie (wo 13 mei)

- 1) De Algemene Toelichting plaatst de verwachte schuldevolutie in perspectief t.o.v. de schuldnorm die vorige legislatuur werd vooropgesteld.
 - a) Voor wat de eerste doelstelling betreft (het behoud van de rating), bedraagt de ratio momenteel 58%, wat nog steeds onder de drempel van 65% is. Kan er al een inschatting gemaakt worden van de evolutie van de ratio voor volgende jaren?
 - b) Wat de netto-actiefpositie betreft, vermeldt de Algemene Toelichting dat nog niet alle informatie beschikbaar was op moment van finalisering. Is deze informatie inmiddels beschikbaar en blijft de netto-actiefpositie ook komende jaren positief?
 - a) Zonder rekening te houden met het bijstellen van de ontvangsten door de federale overheid komt dit op een schuldgraad eind 2020 van 58%. Indien wel al rekening gehouden wordt met het bijstellen van de ontvangsten door de federale overheid in 2020 leidt dit in het scenario van de NBB/FPB tot -1,76 miljard aan dotaties in 2020. In dit geval evolueert de schuldgraad eind 2020 naar 63,6%. In 2021 gaan we er van uit dat de schuldgraad door de blijvende noden in de huisvestingssector en door Oosterweel boven de 65% zal uitkomen.
 - b) Neen de netto-actief positie 2019 zal pas in het najaar van 2020 beschikbaar zijn. Eind 2019 wordt een positieve netto-actief positie verwacht.
- 2) De Vlaamse regering is een investeringsregering. Daartoe is het belangrijk dat de voorziene investeringen zo veel als mogelijk worden uitgevoerd, zoals de minister ook zelf heeft aangegeven tijdens de toelichting op 12 mei l.l.. Anderzijds wordt er 100 mio euro bijkomende onderbenutting verwacht door vertraging in uitgaven als gevolg van de Corona-crisis.
 - a) Kan er reeds een inschatting gemaakt worden van welke investeringen en nieuwe beleidsuitgaven vertraging zullen oplopen?
 - b) Welke maatregelen kunnen genomen worden teneinde de voorziene investeringen en beleidsimpulsen zo veel als mogelijk volgens planning te realiseren?
 - a) Er wordt nooit een inschatting gemaakt van de onderbenutting op micro-niveau, gekoppeld aan een bepaalde investering of beleidsuitgave. Het is de verwachting dat door de coronacrisis bepaalde uitgaven lager zullen liggen of vertraagd uitgevoerd zullen worden. Deze uitgaven betreffen trouwens niet alleen nieuwe beleidsinitiatieven maar ook regulier beleid. Er kan hierbij gedacht worden aan werkingsuitgaven van de overheid, vertraagde oplevering van bepaalde investeringen of een tijdelijk minder gebruik van dienstencheques door de burger door een gedaald aanbod ingevolge de sanitaire maatregelen ter bescherming van de doelgroepwerknemers en anderzijds een daling van de vraag door het verplichte thuiswerk voor veel werknemers in de dienstensector.
 - b) In het begin van de coronacrisis hebben uiteraard nogal wat werven stil gelegen, maar er is snel werk gemaakt van een memorandum met de bouwfederaties waarin werd afgesproken om – rekening houdende met de veiligheidsmaatregelen – zo veel mogelijk werven opnieuw op te starten (gezien de verkeersluwte is dit zelfs het ideale moment om werven die gepland waren in de zomer naar voor te trekken).
- 3) Gezien de BFW-dotaties worden geraamd o.b.v. de Economische Begroting van het Planbureau, is het mogelijk dat de budgettaire implicaties van de Corona-crisis wat de BFW-dotaties betreft, pas in 2021 ten laste zullen vallen van de Vlaamse begroting via de BFW-afrekening. Tijdens de toelichting op 12 mei l.l. gaf de minister aan dat er overleg lopend was met de andere overheden en het INR om de budgettaire implicaties van de Corona-crisis zo veel als mogelijk ten laste te laten vallen van begrotingsjaar 2020. Wat is de stand van zaken? Welke knelpunten zijn er? Wanneer zal hier uitsluitel over zijn?

Input

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar het antwoord op de vraag van collega Van dermeersch. De grootte van de aanpassing zal uiteraard afhangen van de parameters van de Economische Begroting van juni 2020, maar ook dan zullen de parameters voor 2020 nog een raming zijn. Op de Economische Begroting zelf van juni 2020 heb ik uiteraard nog geen zicht. Het opstellen daarvan is de taak en de verantwoordelijkheid van het Federaal Planbureau.

Vragen van de sp.a-fractie

1) Kan er meer toelichting gegeven worden bij de daling van de ontvangsten van de kilometerheffing ten gevolge van de coronacrisis? Op basis van welke parameters werd de daling van respectievelijk 25% en 10% berekend?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

2) Kan de minister toelichten op welke basis de verwachte daling van de belasting op inverkeerstelling van 25% ten gevolge van de coronacrisis berekend is, en of er bij deze belasting al dan niet sprake kan zijn van uitgestelde aankopen en een mogelijks tijdelijke verhoging van de ontvangsten naar de toekomst toe?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

3) Voor hoeveel miljoen euro aan registratierechten werd er door de beslissing om alle akten tot en met eind februari 2020 aan te rekenen op de begroting 2019 verschoven naar dat begrotingsjaar?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

4) Kan de minister enige toelichting bij het verschil in de ontvangsten van de schenkbelasting door andere aanrekeningmethodes? Wat is er juist veranderd opdat er in 2019 eenmalig meer werd geïnd en de begroting 2020 daarom negatief wordt bijgesteld?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

5) Op basis van welke berekening is de belasting op kansspelen bijgesteld? Dient hier geen correctie te gebeuren voor het aandeel online kansspelen in de belasting op spelen en weddenschappen gelet het online gokken niet negatief geïmpacteerd zou zijn door de coronacrisis?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

6) Wordt er voor de uitgaven ten gevolge van de woonbonus een correctie ingevoerd ten gevolge van de coronacrisis, en specifiek omdat de Vlaamse Regering wel een daling van de registratierechten verwacht en dit ook zou laten vermoeden dat de verwachte afbouw van de woonbonussen bijgevolg ook vertraging zou oplopen?

Nee, er wordt geen correctie ingevoerd die verband houdt met de fiscale uitgave zelf. Voor leningen afgesloten vanaf 1 januari 2020 werd de Vlaamse geïntegreerde woonbonus uitgedoofd. Bijgevolg is er geen instroom meer mogelijk van nieuwe dossiers / leningen. De huidige budgettaire impact van de woonbonus als fiscale uitgave wordt dus volledig bepaald door het totaal aantal rechthebbende leningen zoals dat per 31 december 2019 bestond.

7) Zijn er concrete gevolgen verbonden aan het uitstellen van het laatste deel van de kapitaalverhoging van Lantis (de 262,5 mio VEK).

Neen, Lantis zal in 2020 de benodigde middelen die eerder beperkt zijn opvangen via haar eigen kasreserves.

Vragen van VV Björn Rzoska

1) Na de BA 2020 bedraagt het vorderingensaldo 4,25 miljard euro. Dat kan volgens een nieuwe inschatting van de coronacrisis en de economische ontwikkeling door de Nationale Bank en het federaal Planbureau oplopen tot meer dan 6 miljard euro (zie simulatie in algemene toelichting op pagina 30-32). Hoe zeker is de minister dat de FOD Financiën de bijstelling van de dotaties in 2020 (financieringswet) dit jaar niet zal uitvoeren? Wat gaat u doen als dat wel gebeurt?

[Hiervoor verwijs ik naar het antwoord verstrekt op de gelijkaardige vragen van de collega's van Vlaams Belang en Open-VLD.](#)

2) Als de FOD Financiën de afrekening van de bijgestelde dotaties 2020 doorschuift naar 2021 en het komend jaar de negatieve effecten van de crisis nog steeds doorsijpelen in deze dotaties en ook in de opcentiemen personenbelasting, dan is er voor de begroting 2021 al meteen een terugslag van in totaal 3,2 miljard euro. (zie opnieuw simulatie in algemene toelichting op pagina 30-32). Slaat dit niet meteen de bodem weg onder de meerjarenraming 2019-2024? Hoe denkt de minister in dat scenario snel te kunnen aanknopen bij 'een gezond financieel beleid', zonder harde besparingen en/of hogere gewestbelastingen?

[De terugslag van de coronacrisis op de ontvangsten in meerjarig perspectief kan in deze gedefinieerd worden als het budgettaire effect dat resteert nadat de economie zich enigszins hernomen heeft. In het scenario van de NBB en het FPB bedraagt dit effect minus 433,4 miljoen euro aan dotaties vanaf begrotingjaar 2021 en minus 383,9 miljoen euro aan opcentiemen vanaf begrotingsjaar 2022. Beide componenten hebben een recurrent karakter.](#)

[Wat ik met deze cijfers wil aantonen, is dat de terugslag op de bodem van de meerjarenraming weliswaar zeer significant is, maar geen 3,2 miljard euro.](#)

[Bovendien wil ik nogmaals benadrukken dat het hier nog steeds ramingen van parameters betreft. De komende weken en maanden zullen deze ramingen gefinetuned worden, door het Planbureau, door de Nationale Bank en door andere gerenommeerde instituten, en zullen we een beter onderbouwd beeld krijgen van de impact van de coronacrisis op onze economie, en dus ook op onze ontvangsten en uitgaven. De meerjarenraming die in het najaar – naar aanleiding van de begrotingsopmaak 2021 - zal opgesteld worden, zal in dat opzicht een geactualiseerde impactanalyse bevatten.](#)

3) De provisie voor de corona-maatregelen bedraagt 2,5 miljard euro. De totaalsom van de bestemming in bijlage 2 van de algemene toelichting bedraagt 2,492 miljard euro. Tijdens een toelichting door de minister van de besteding van de coronaprovisie op 28 april jl. (Commissie Algemeen Beleid, Financiën en Begroting) somde hij voor in totaal 3,9 miljard euro aan maatregelen op. Maar zelfs indien hiervan de impact van het uitstel van het uitsturen/innen van sommige gewestbelastingen (onroerende voorheffing bedrijven en verkeersbelasting) wordt afgetrokken, rest er nog altijd een som van 2,7 miljard euro. Dat is ruim 200 miljoen euro meer dan in de bijlage 2 van de algemene toelichting. Kan de minister dat verschil uitleggen? Zal de 'corona-provisie' van 2,5 miljard euro wel volstaan? Waar zal de minister de middelen halen, als deze provisie niet voldoende is (en dus ook de geraamde onderbenutting van 100 miljoen euro niet van toepassing zal zijn)?

[Dat verschil is te verklaren door de raming die is opgenomen voor de hinderpremie: toekenning van een premie aan ondernemingen die verplicht moeten sluiten of](#)

exploitatie-beperkingen hebben opgelegd gekregen. In de bijlage bij de AT werd die geraamd op 922 miljoen euro (initieel geraamde kostprijs) en in de presentatie bij de gedachtewisseling in de commissie werd 1,16 miljard euro weergegeven als voorlopige stand van zaken o.b.v. de beslissingen van de NVR van vrijdag 24 april.

Voor de meest recente raming verwijs ik naar het antwoord op de vraag van mevr. Van dermeersch.

4) De corona-provisie van 2,5 miljard euro lijkt nu al niet te volstaan om alle maatregelen te financieren; intussen wees de Vlaamse regering op 5 mei II. de opdracht voor contacttracing toe. Kostprijs: 101 miljoen euro (zonder btw) en goed 120 miljoen euro (met btw). Minister Beke rekent alvast op 'algemene middelen', maar welke? Ook de corona-provisie?

Het is nu nog te vroeg om een volledig zicht te hebben op de extra uitgaven door de crisis. Vandaar dat we als Vlaamse Regering van bij het begin van de coronacrisis hebben aangekondigd dat er in september een extra begrotingsaanpassing volgt. We hopen tegen dan een vollediger zicht te hebben op de extra uitgaven.

5) De gewestbelastingen resulteren bij de begrotingsaanpassing 2020 in iets meer dan 1 miljard euro aan minderontvangsten. Het departement F & B en de Vlaamse Belastingdienst vertrekken daarbij van een aantal aannames. Deze aannames roepen vragen op.

a) Kooplaster (- 744 miljoen euro).

- Vlabel wijst op de invloed van de afschaffing van de woonbonus in het eerste kwartaal en stelt het aantal akten op jaarbasis naar beneden bij met 25 procent.
- Maar de Federatie van Notarissen (zie notaris.be) heeft in het begin van 2020 amper een impact van het verdwijnen van de woonbonus gezien (3,3 procent minder dossiers). En de coronacrisis heeft niet geleid tot een volledige instorting van de vastgoedmarkt. Wel tijdelijk tot een derde minder activiteit en een beperkte daling van de prijzen (3 à 4 procent).
- Vraag: verwacht de minister dan géén herneming van de vastgoedmarkt in de tweede helft 2020? Volgens De Tijd van 8 mei jl. is 'de appetijt allesbehalve bekoeld'.

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

b) Erflaster (- 67,4 miljoen euro).

- Vlabel wijt een verdere daling aan hervormingen van het federale erfrecht en van Vlaamse erflaster.
- Vlabel spreekt niet over minder/meer overlijdens. Terwijl corona in de periode 16 maart tot 26 april in Vlaanderen tot een gemiddelde oversterfte van 51 procent heeft geleid.
- Vraag: zonder cynische bijbedoelingen, maar zal dit mogelijk ook niet tot hogere ontvangsten uit erflaster leiden?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

c) Onroerende voorheffing (- 10 miljoen euro).

- Vlabeil verwacht géén impact van het vier maanden later uitsturen van de aanslagbiljetten voor bedrijven (van mei naar september).
- De minister sprak in de commissie F & B op 28 april over ‘+/- 1 miljard euro later geïnde belastingen’.
- Vraag: kan de minister het verschil verklaren?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

d) Belasting op inverkeerstelling (- 67,6 miljoen euro).

- Vlabeil denkt dat het aantal inschrijvingen met 25 procent zal dalen door de coronacrisis.
- Waarop is deze aanname gebaseerd? Zal de voertuigenverkoop effectief drie maanden stilliggen? Een tanend consumentenvertrouwen?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

e) Kilometerheffing (- 36,7 miljoen euro).

- Vlabeil schat dat door de coronacrisis in een eerste maand (23 maart tot 20 april) een kwart minder kilometers is afgelegd, en na de paasvakantie tot einde zomer wordt dat 10 procent minder.
- Vraag: waarop is deze aanname gestoeld? Gegevens van bij Viapass?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

f) Fiscale regularisatie

- De huidige regeling loopt af op 31 december 2020, toch wordt in 2021 nog eens voor 25 miljoen euro aan ontvangsten ingeschreven. Sinds invoering in 2017 is geen enkele keer de raming van de ontvangsten reëel gebleken, integendeel.
- Vraag: waarop is deze aanname gestoeld?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

- 6) De geconsolideerde Vlaamse overheidsschuld neemt na de begrotingsaanpassing 2020 toe met 5,45 miljard euro. Ze zal eind dit jaar opgelopen zijn tot 29,68 miljard euro. In de algemene toelichting (pagina 77) klinkt een waarschuwing door bij een van de doelstellingen van de Vlaamse schuldnorm, namelijk een gunstige (internationale) rating door een aanvaardbare schuldratio (voor ratingbureaus geldt een maximale ratio van 65 procent). Tussen de begrotingsopmaak 2020 en de begrotingsaanpassing 2020 is de schuldratio (exclusief de schulden voor ziekenhuisinfrastructuur) gestegen van 51 naar 58 procent. ‘De marge om tegenvallers op te vangen zonder de drempel van 65 procent te overschrijden, is kleiner geworden’, zo luidt de waarschuwing in de algemene toelichting. Hoe beoordeelt de minister deze waarschuwing? Ook in het licht van de impact van de economische ontwikkeling onder de coronacrisis op de dotaties/opcentiemen voor Vlaanderen? Vreest hij geen omslag voor de rating van gunstig naar ongunstig? Hoe wil hij de waarschuwing concreet counteren?

Zonder rekening te houden met het bijstellen van de ontvangsten door de federale overheid komt dit op een schuldgraad eind 2020 van 58%. Indien wel al rekening gehouden wordt met het bijstellen van de ontvangsten door de federale overheid in 2020 leidt dit in het scenario van de NBB/FPB tot -1,76 miljard aan dotaties in 2020. In dit geval evolueert de schuldgraad eind 2020 naar 63,6%. In 2021 gaan we er van uit dat de schuldgraad door de blijvende noden in de huisvestingssector en door Oosterweel boven de 65% zal uitkomen.

Vlaanderen heeft momenteel een AA rating bij Fitch, een trapje hoger dan de federale overheid. In april werd in navolging van de federale overheid de outlook op negatieve gezet. Er is dus kans op een ratingverlaging, zeker wanneer de federale overheid een ratingverlaging zou krijgen, krijgt Vlaanderen automatisch ook een ratingverlaging want Vlaanderen kan maar 1 trapje boven de federale overheid volgens Fitch. Een AA- rating is echter nog altijd een heel gunstige rating.

- 7) De laatste slides (16 en 17) van de PPT over de BA 2020 gebruikt in de commissievergadering van 12 mei ll. roepen heel wat vragen op. Wat is het 'onderliggend vorderingensaldo'? De bedragen gehanteerd in de tabel in de PPT komen niet overeen met de bedragen vorderingensaldo gehanteerd in de 'Bijlage 1: Tabel netto-beleidsruimte' (p. 83-86 algemene toelichting). Is dit geen voorstelling tegenover de zogenaamde 'evenwichtsdoelstelling' i.p.v. het vorderingensaldo? Kan de minister toelichten vanwaar de bedragen 'éénmalige effecten 2020' uit de tabel van de PPT vandaan komen (slide 16)? Graag een duiding bij elk éénmalig effect (buiten de coronaprovisie die duidelijk is)? Graag ook de onderbouw bij het cijfer van -172,4 miljoen euro op slide 17 bij het lijstje 'bijstelling ontvangsten'?

Het uitgangspunt BA 2020 van -4.152.116 duizend euro stemt overeen met het saldo t.o.v. de evenwichtsdoelstelling BA 2020, zoals opgenomen in de tabel netto-beleidsruimte (zie p. 86 AT). In de volgende slide wordt ook vertrokken van het saldo t.o.v. de evenwichtsdoelstelling (-431.530 duizend euro).

(in keuro)

NBB / FPB	nominaal HERZ 2020	éénmalig effecten 2020	2020 quasi structureel, onderliggend vorderingensaldo
Uitgangspunt BA 2020	-4.152.116		
éénmalige BA2020			
afrekening bfw		-11.421	
Afrekening OPC in 2020		98.725	
Afrekening OPC in 2021		-65.864	
Bijstelling gewestbelastingen		-716.451	
Wegvallen Ethias dividend		-31.600	
coronaprovisie		-2.500.000	
Eenmalig gedeelte technische correcties BA2020		-26.000	
Bijkomend nieuw beleid		-41.900	
Bijstelling onderbenutting met forfait 'corona'		100.000	
structureel saldo BA2020	-4.152.116	-3.194.511	-957.605

Het vorderingensaldo bij BA2020 is vertekend/beïnvloed door een aantal factoren zoals eenmalige uitgaven alsook door voorbijgestreefde parameters (die van EB van februari 2020 bepalen voorlopig nog de dotaties BFW).

We hanteren daarom een quasi²-structurele benadering door het vorderingensaldo BA2020 uit te zuiveren voor eenmalige effecten. Die correcties hebben betrekking op de coronaprovisie, de corona geïnduceerde terugval in opbrengst van gewestbelastingen, het wegvallen van het Ethias dividend, de eenmalige afrekening 2019 van de dotaties BFW en tot slot de éénmalige kredieten die nav BA2020 werden ingeschreven.

Corona gerelateerd (in keuro)

Bijstelling gewestbelastingen	-716.450
Wegvallen Ethias dividend	-31.600
Coronaprovisie	-2.500.000
Bijstelling onderbenutting	100.000

Overige (in keuro)

Afrekening BFW	-11.421
Afrekening OPC in 2020	98.725
Afrekening OPC in 2021	-65.864
Eenmalig gedeelte technische correcties BA 2020	-26.000
Bijkomend nieuw beleid	-41.900

De eenmalige afrekening 2019 van de dotaties BFW t.b.v. minus 11.421 keuro rekenen we niet mee in het onderliggend vorderingensaldo.

De ontvangsten inzake opcentiemen zijn in een bepaald jaar altijd een mix van voorschotten en afrekening. Bij BA2020 is er een positieve afrekening van 98.725 keuro m.b.t. de opcentiemen 2019 (op basis van de parameters 2019 van de EB van februari 2020). Hiervoor corrigeren we maar we moeten dan ook de afrekening m.b.t. 2020 die voorzien was in 2021 aanrekenen op het begrotingsjaar 2020. Die correctie bedraagt 65.864 keuro.

Er werden voor 176 miljoen euro extra uitgaven ingeschreven die een technische herraming zijn van de uitgaven die bij BO2020 werden ingeschreven, 150 miljoen euro van deze uitgaven wordt als recurrent beschouwd. Per saldo is 26 miljoen euro dus éénmalig. Daarnaast werd er bij BA2020 voor 73,1 miljoen euro nieuwe beleidsimpulsen ingeschreven waarvan 41,9 miljoen als éénmalig te beschouwen is.

De -172,4 miljoen euro op slide 17 bij het lijstje 'bijstelling ontvangsten' is de resultante van de evolutie in ontvangsten bij ongewijzigd beleid, excl. de impact corona. De bijstelling is de resultante van een aantal wijzigingen: BFW opcentiemen (-48,3 miljoen euro), gewest- en gemeenschapsmiddelen BFW (46,8 miljoen euro), gewestelijke belastingen excl. corona (-310,4 miljoen euro), de overige ontvangsten MVG (39,5 miljoen euro) en de eigen ontvangsten van geconsolideerde instellingen (100 miljoen euro). Zie ook tabel 2-1 op p.15 van de AT.

(in keuro)

² We houden alvast geen rekening met een zogenaamde outputgap bij bepalen van de structurele ontvangsten.

VS bij BO2020	-431.530
Bijstelling ontvangsten	-172.395
Bijstelling onderbenutting	-65.414
Extra aanwending	-250.472
...	
VS bij BA2020	-957.605

Vragen van de CD&V-fractie:

- 1) De raming voor de ontvangsten voor de schenkbelasting ligt 7,8% percent lager. Welke verklaringen heeft de Minister hiervoor? Is dat op enige manier terug te brengen tot de corona-crisis?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

- 2) Tegen de verwachtingen van de hervorming van de erfbelasting in (matiging van de tarieven in de zijlijn), geven de cijfers uit de inkomsten van de erfbelasting weer dat er minder wordt nagelaten in de zijlijn. Hoe verklaart de Minister dit?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

- 3) Kan de Minister de evolutie van de belastbare grondslag van de erfbelasting in Vlaanderen toelichten sinds de invoering van de modernisering van de erfbelasting?

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

- 4) Wat betreft het recht op hypotheekvestiging, hoe schat de Minister de evolutie in van dit type inkomsten in het licht van de corona-crisis (impact op de hypotheekmarkt)? Veelal wordt een hypotheek op de woning aangevuld of vervangen door de goedkopere waarborg van het hypothecair mandaat. De bank neemt dan niet meteen een hypotheek op een woning en de koper moet daar dus ook niet voor betalen). Met de corona-crisis stijgt het risico op "default" en dus zullen banken wellicht grote garanties vragen van ontleners.

Aangezien er een overlap is wat betreft de vragen van de gewestbelastingen zal ik antwoorden formuleren per belasting in plaats van op elke vraag afzonderlijk een antwoord te geven. Zie geïntegreerd antwoord op het einde van dit document.

Geïntegreerd antwoord gewestbelastingen

Sta me toe om te beginnen met enkele algemene bedenkingen over de economische situatie. In tegenstelling tot wat sommigen denken heeft de economie geen aan / uit knop. De economie is quasi op enkele dagen tijd volledig uitgeschakeld en heeft twee maanden stil gelegen ... maar om een economie na twee maanden stilstand terug "aan" te zetten, dat duurt maanden en soms zelfs jaren om terug op kruissnelheid te komen, zeker we nu met een mondiale economische lockdown te maken hebben. Het internationale handelsverkeer herstelt zich niet van vandaag op morgen. Zeker een open economie als de Vlaamse zal dat ondervinden. Daarnaast tast de crisis de koopkracht en het vertrouwen van de gezinnen aan. U heeft ook allemaal de berichten over de ontslagen bij Brussels Airlines en TUI gelezen en de noodkreet van de OCMW's gehoord ... We zullen dus niet op één twee drie uit het economisch dal zijn en dat heeft vanzelfsprekend ook gevolgen voor de gewestbelastingen waarvan de ramingen fors neerwaarts werden bijgesteld. Tegelijkertijd verhoogt de crisis de mate van onzekerheid van de raming.

Kilometerheffing

Wat de kilometerheffing betreft, gaven de cijfers van Viapass aan dat er een terugval was van 25% van het vrachtverkeer. Dat was op het moment van volledige lockdown. Er werd in de raming een volledige lockdown van een maand verondersteld waarna we een herstel zouden zien van de economische activiteit. Maar tot na de zomer gaan we uit van een terugval van 10% van de ontvangsten. Zoals gezegd, het economisch herstel heeft zijn tijd nodig. Het is na de lockdown niet onmiddellijk business as usual. De cijfers bevestigen dat ook. De laatste weken is het vrachtverkeer opnieuw toegenomen, maar de trafiek zit nog 10 à 15 % onder het normale niveau.

BIV

Hoe is de raming voor de belasting op inverkeerstelling tot stand gekomen? Er werd een verlies aan inkomsten van één kwartaal verondersteld. De ramingen voor de gewestbelastingen zijn in de tweede helft van maart opgemaakt. Op dat moment waren er geen parameters beschikbaar die een indicatie konden geven over het effect van de crisis op het aantal inschrijvingen. Maar op dat moment lag het land economisch stil. Zo kon men niet naar een autodealer gaan om een nieuwe wagen te kopen. De showrooms zijn pas weer open vanaf 11 mei. Dat zijn dus twee maanden dat het niet mogelijk was om een wagen te kopen. Gaan we dat opgelopen verlies dan niet inhalen? Neen, ik verwacht niet dat de mensen massaal naar de autodealers gaan lopen. Er zijn bij een groot deel van de bevolking momenteel allicht andere zorgen dan de aankoop van een nieuwe wagen: hoe lang blijf ik nog op tijdelijke werkloosheid? Zal mijn bedrijf deze crisis overleven? Heb ik over een half jaar nog wel een job? Ik vermoed dan ook dat de verkoop de komende maanden vooral zal beperkt blijven tot veeleer noodzakelijke vervangaankopen. Mensen die anders om de vier jaar een nieuwe wagen kopen, omdat ze graag in een nieuwe wagen rijden, zullen nu misschien overwegen hun aankoop uit te stellen totdat er meer duidelijkheid is over de gevolgen van de crisis op hun financiële situatie.

Voor de volledigheid geeft ik mee dat er in maart een daling was van een kleine 40% van het aantal inschrijvingen ten opzichte van maart vorig jaar en in april een daling van 75%.

Registratiebelasting

Wat de registratiebelasting betreft, kom ik eerst terug op de aanrekening 2019. Er werd in februari, voor alle registratiebelastingen samen, 252 miljoen euro ontvangen uit akten van 2019. Die ontvangsten werden aangerekend op 2019. De bijkomende correctie, die werd afgestemd met het INR, was nodig omdat door de toevloed aan akten de normale doorlooptijd bij de registratiekantoren en de Vlaamse Belastingdienst niet kon gehaald worden. De correctie werd doorgevoerd voor alle registratiebelastingen, aangezien alle registratiebelastingen hetzelfde taxatieproces volgen. Maar wat de schenkbelasting betreft was er geen abnormale instroom aan akten en was de achterstand minder groot. Door bij de schenkbelasting dezelfde correctie toe te passen als bij het verkoop- en hypotheekrecht, werden iets meer ontvangsten aangerekend op begrotingsjaar 2019 dan normaal. Dat verklaart deels (voor 10 miljoen euro) waarom de raming van de schenkbelasting voor 2020 lager ligt dan bij de begrotingsopmaak. Daarnaast werd bij de begrotingsopmaak uitgegaan van een toename van het aantal schenkingen terwijl de begrotingsaanpassing een voorzichtiger uitgangspunt hanteert: er wordt uitgegaan van een constant aantal schenkingen ten opzichte van 2019. Ook de inflatieparameter ligt lager bij de begrotingsaanpassing. Bij de schenkbelasting werd geen effect van de corona-crisis ingecalculleerd.

Collega Rzoska, wat het verkooprecht betreft, verwijst u naar de cijfers van de notarissen voor het eerste kwartaal. Bij het gebruik van de cijfers van de notarissen in een discussie over de verkooprechten moet men altijd wat voorzichtig zijn. Je mag hier geen appels met peren gaan vergelijken... De cijfers van de notarissen hebben betrekking op het aantal afgesloten compromissen in het eerste kwartaal. Maar de compromis resulteert pas een drie- tot viertal maanden later in een notariële akte. De Vlaamse Belastingdienst stuurt pas zijn aanslagbiljet naar de notaris na het verlijden van de notariële akte. Dus pas daarna resulteert dit in ontvangsten gewestbelasting.

Het moment waarop de notarissen meten ligt dus veel vroeger. De daling van het aantal dossiers met 3,3% heeft dus betrekking op dossiers die de Vlaamse Belastingdienst pas zal ontvangen in het tweede en derde kwartaal. Ik merk ook op dat de daling met 3,3% betrekking heeft op de periode van 1 januari tot 17 maart en niet op het volledige eerste kwartaal. Voor het volledige eerste kwartaal spreken de notarissen van een daling met 10% van het aantal verkopen³.

U vraagt of ik geen herneming van de vastgoedmarkt verwacht in de tweede jaarhelft. Ik verwacht inderdaad een herneming van de vastgoedactiviteit, maar ik verwacht niet dat we het verlies van de eerste jaarhelft gaan inlopen. We hebben de ontvangsten met 25% neerwaarts bijgesteld omwille van de crisis⁴. Dat komt overeen met een verlies van één kwartaal. Door de lockdown en de veiligheidsmaatregelen was het gedurende een periode van een kleine 2 maand de facto onmogelijk om verkopen af te sluiten. De immo-kantoren waren dicht en het was niet mogelijk om een huis te bezoeken. Nu zijn er afgaand op een bepaald

³ <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/04/01/aantal-vastgoedtransacties-daalt-fors-door-coronacrisis/>

⁴ De daling van 744 miljoen euro van het verkooprecht valt uiteen in een daling van 184 miljoen euro, hoofdzakelijk het gevolg van het woonbonuseffect, en 544 miljoen euro omwille van de correctie met 25% voor de coronacrisis. Wat de woonbonus betreft werd noch bij de begrotingsaanpassing 2019, noch bij de begrotingsopmaak een effect ingecalculleerd. De rush eind 2019 heeft geresulteerd in extra ontvangsten voor begrotingsjaar 2019, maar tegelijkertijd wel degelijk ook in een forse daling van het aantal ontvangen akten bij de Vlaamse Belastingdienst in het eerste kwartaal 2020.

televisieprogramma wel mensen bereid om blind een huis te kopen, maar ik ga er van uit dat dit absolute uitzonderingen zijn.

We zitten dus om te beginnen al met een verlies van twee maanden. Door de versoepeling van de veiligheidsmaatregelen kan de ketting weer op gang komen, maar er zijn nog altijd beperkingen die er voor zullen zorgen dat huizen niet aan dezelfde snelheid worden verkocht. Een bezoekdag die alle potentiële kopers samenbrengt kan bijvoorbeeld niet. En ik betwist niet dat bij een deel van de bevolking de appetijt om te kopen nog niet bekoeld is. Maar ik geloof niet dat we in de tweede jaarhelft hetzelfde aantal transacties zullen kennen als in een normaal jaar. De toeristische sector, de horecasector, de evenementensector, ... mensen die in die sectoren tewerkgesteld zijn gaan in vele gevallen hun koopplannen een poos on hold zetten. Er zijn ook relatief meer jongere mensen getroffen door de crisis⁵. Een groot deel van die groep zal de aankoop van de eerste woning noodgedwongen moeten uitstellen.

Inzake het hypotheekrecht zullen er potentieel meer inkomsten zijn door de omzetting van hypothecaire mandaten. Over de mogelijke impact hiervan op de begroting zijn op Vlaams niveau geen cijfers beschikbaar.

Spelen en Weddenschappen

Voor de belasting op Spelen en Weddenschappen wordt een daling verondersteld van de inkomsten uit online weddenschappen met 50% tot en met eind augustus. Voor de andere inkomsten uit spelen en weddenschappen (o.a. casino's) gaan we uit van een verlies van 3 maand aan inkomsten. Online gokken is wel degelijk geïmpacteerd door de crisis. De kansspelcommissie monitort het aantal bezoekers per dag op gokwebsites. Deze monitoring toont een daling aan van 38 procent op het gemiddeld aantal bezoeken sinds het begin van de coronacrisis. Deze daling is eenvoudig te verklaren door het wegvallen van de weddenschappen op sportevenementen⁶. Dus in theorie kun je inderdaad nog steeds wedden vanuit je kot ... maar als er weinig tot geen evenementen zijn om op te wedden, dan daalt uiteraard ook hier het volume substantieel.

Aangezien alle grote voetbalcompetities de voorbije maanden stil lagen, het EK-voetbal en de Olympische Spelen zijn geschrapt, het doorgaan van de Tour allesbehalve zeker is, ... lijkt het maar logisch om de ontvangsten uit online sportweddenschappen ook neerwaarts te herzien.

Erfbelasting

Bij de raming van de erfbelasting werd geen rekening gehouden met extra overlijdens omwille van de coronacrisis. Op het moment van de opmaak van de raming waren daarover nog geen cijfers beschikbaar. Er kan dus verwacht worden dat de oversterfte tot extra ontvangsten zal leiden. Maar als er geen tweede coronagolf komt, kan voor de komende maanden een ondersterfte verwacht worden. Covid-19 heeft vooral het oudere deel van de bevolking getroffen, waarvan velen de komende maanden ook zonder corona gestorven zouden zijn aan onderliggende aandoeningen of van ouderdom. En ik bedoel dit voor alle duidelijkheid absoluut niet cynisch, ik vermeld gewoon wetenschappelijke feiten.

⁵ <https://www.tijd.be/politiek-economie/belgie/algemeen/lockdown-treft-kwetsbaren-harder/10227768.html>

⁶ <https://www.koengeens.be/news/2020/04/08/neen-de-belg-gaat-niet-meer-gokken-door-corona-integendeel>

Mijn punt is dus dat de ondersterfte de impact van de oversterfte op de ontvangsten zal temperen.

De belastbare grondslag van de erfbelasting blijft min of meer stabiel⁷ sinds de modernisering van de erfbelasting. Er kan wel een verschuiving worden vastgesteld in het nagelaten vermogen in rechte lijn. Er wordt meer nagelaten aan de langstlevende partner en minder aan de kinderen. Omdat het vermogen uit de gezinswoning en de eerste 50.000 euro roerend vermogen voor de langstlevende partner is vrijgesteld leidt dit tot minder ontvangsten. Omwille van de verlaging van de tarieven in de zijlijn werd bij de hervorming verondersteld dat er meer zou nagelaten worden in de zijlijn. Dat is niet het geval. We moeten hieruit afleiden dat of er al dan niet vermogen wordt nagelaten in de zijlijn vooral wordt bepaald door de persoonlijke situatie van de erflater en minder door de tarieven. Los van deze vaststelling, blijft het een goede zaak dat de extreem hoge tarieven voor de zijlijn zijn verlaagd.

Inzake de fiscale regularisatie stond de teller bij de Vlaamse Belastingdienst begin maart op in totaal 204 dossiers. De te betalen regularisatieheffing voor die dossiers kan geraamd worden op 60 miljoen euro. Hiervan werd 48 miljoen euro reeds aangerekend op de begrotingsjaren 2017-2019. Er is dus al een potentieel van 12 miljoen, 60 miljoen min 48 miljoen, aan inkomsten voor 2020. Omdat de Vlaamse regularisatie in 2020 definitief afloopt verwacht ik in de tweede jaarhelft nog een lichte toename van de instroom aan dossiers. Het objectief van 25 miljoen euro lijkt me dus nog mogelijk.

Onroerende voorheffing

Tot slot de vraag over de het later uitsturen van de aanslagbiljetten van de onroerende voorheffing. De aanslagbiljetten van de onroerende voorheffing voor bedrijven zullen in september uitgestuurd worden in plaats van in mei. In raming van de begrotingsaanpassing wordt er vanuit gegaan dat op het einde van het kalenderjaar het normale aantal aanslagbiljetten voor aanslagjaar 2020 verstuurd zal zijn. Met andere woorden, in de periode september – december zal de vertraging worden ingelopen. Rekening houdend met het de betaaltermijn van 2 maand, maar ook het feit dat voor de onroerende voorheffing de ontvangsten tot en met februari 2021 aangerekend kunnen worden op begrotingsjaar 2020, wordt er geen impact op de begroting verwacht van het later uitsturen van de aanslagbiljetten.

⁷ Er is een kleine daling voor de eerste drie kwartalen van 2019 (datum overlijden) tov de eerste drie kwartalen van 2018, maar er moet rekening gehouden worden met het feit dat het taxatieproces van 2018 al verder gevorderd is.